

Prameny práva

- Normativní právní akty
- Precedenty
- Právní obyčejje
- Normativní smlouvy

Občanské právo

- základním právním předpisem je zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění
- občanský zákoník upravuje majetkové vztahy fyzických a právnických osob, majetkové vztahy mezi těmito osobami a státem, jakož i vztahy vyplývající z práva na ochranu osob, pokud tyto občanskoprávní vztahy neupravují jiné zákony
- v občanskoprávních vztazích mají účastníci rovné postavení
- účastníci občanskoprávních vztahů si mohou vzájemná práva a povinnosti upravit dohodou odchýlně od zákona, jestliže to zákon výslovně nezakazuje a jestliže z povahy ustanovení zákona nevyplývá, že se od něj nelze odchýlit

Účastníci občanskoprávních vztahů

- ♦ fyzické osoby - způsobilost mít práva a povinnosti vzniká narozením a zaniká smrtí, způsobilost k právním úkonům vzniká v plném rozsahu zletilostí (18 let)
- ♦ právnícké osoby -
  - a) sdružení fyzických nebo právníckých osob,
  - b) účelová sdružení majetku,
  - c) jednotky územní samosprávy,
  - d) jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon

Zastoupení

- zástupcem je ten, kdo je oprávněn jednat za jiného jeho jménem
- ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému
  - ◆ ze zákona
  - ◆ z rozhodnutí státního orgánu
  - ◆ na základě plné moci - forma, rozsah

Zánik plné moci

- 1) provedením úkonu, na který byla omezena
- 2) odvoláním zmocnitelem
- 3) vypovězením zmocněncem
- 4) smrtí zmocněnce

Ochrana osobnosti

- Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.
- Fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.
- Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.
- Výši náhrady určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

Právní úkon

- projev vůle směřující zejména ke vzniku, změně nebo zániku těch práv nebo povinností, které právní předpisy s takovým projevem spojují
- může být učiněn jednáním nebo opomenutím
- musí být učiněn svobodně a vážně, určitě a srozumitelně
- neplatný je právní úkon, pokud ten, kdo jej učinil, nemá způsobilost k právním úkonům

Právní úkon

- neplatný je právní úkon osoby jednající v duševní poruše, která ji činí k tomuto právnímu úkonu neschopnou
- neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům
- nebyl-li právní úkon učiněn ve formě, kterou vyžaduje zákon nebo dohoda účastníků, je neplatný

Věci

> movité

> nemovité

- pozemky a stavby spojené se zemí
pevným základem

Vlastnictví

- vlastník je v mezích zákona oprávněn předmět svého vlastnictví:

- držet,
- užívat,
- požívat jeho plody a užitky,
- nakládat s ním

Sousedská práva

Vlastník věci se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv. Proto zejména nesmí ohrozit sousedovu stavbu nebo pozemek úpravami pozemku nebo úpravami stavby na něm zřízené bez toho, že by učinil dostatečné opatření na upevnění stavby nebo pozemku, nesmí nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat sousedy hlukem, prachem, popílkem, kouřem, plyny, parami, pachy, pevnými a tekutými odpady, světlem, stíněním a vibracemi, nesmí nechat chovaná zvířata vnikat na sousedící pozemek a nešetrně, popřípadě v nevhodné roční době odstraňovat ze své půdy kořeny stromu nebo odstraňovat větve stromu přesahující na jeho pozemek.

Druhy vlastnictví

- 1) Výlučné vlastnictví
- 2) Podílové spoluvlastnictví
- 3) Společné jmění manželů (dříve bezpodílové spoluvlastnictví manželů)

Dědění

- 1) Ze zákona
- 2) Ze závěti

Dědění ze závěti

- má přednost před zákonem
- v závěti musí být uveden den, měsíc a rok, kdy byla podepsána, jinak je neplatná

Forma závěti

1) Vlastní rukou

2) Jiná písemná forma za účasti svědků

3) Notářský zápis

Podmínky vzniku odpovědnostního vztahu

- » 1/ protiprávní jednání
- » 2/ příčinná souvislost
- » 3/ škodlivý následek
- » (4/ zavinění)

Škoda

- 1) Skutečně vzniklá škoda
- 2) Ušlý zisk

Zavinění

- Úmysl přímý
- Úmysl nepřímý
- Nedbalost vědomá
- Nedbalost nevědomá

Odpovědnost za škodu

1. Obecná odpovědnost
2. Škoda způsobená provozní činností
3. Škoda na věci převzaté ke splnění závazku
4. Škoda způsobená okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje
5. Škoda způsobená těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání
6. Škoda způsobená úmyslným jednáním proti dobrým mravům
7. Odpovědnost za škodu v některých zvláštních případech (např. studenti)
8. Škoda způsobená provozem dopravních prostředků
9. Škoda způsobená provozem zvlášt' nebezpečným
10. Škoda způsobená na vnesených nebo odložených věcech

- Při škodě na zdraví se jednorázově odškodňují bolesti poškozeného a ztížení jeho společenského uplatnění.
- Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí vyhláškou výši, do které lze poskytnout náhradu za bolest a za ztížení společenského uplatnění, a určování výše náhrady v jednotlivých případech.
- Za škodu usmrcením náleží pozůstalým jednorázové odškodnění, a to
  - a) manželovi nebo manželce 240 000 Kč,
  - b) každému dítěti 240 000 Kč,
  - c) každému rodiči 240 000 Kč,
  - d) každému rodiči při ztrátě dosud nenarozeného počatého dítěte 85 000 Kč,
  - e) každému sourozenci zesnulého 175 000 Kč,
  - f) každé další blízké osobě žijící ve společné domácnosti s usmrceným v době vzniku události, která byla příčinou škody na zdraví s následkem jeho smrti, 240 000 Kč.

Bezdůvodné obohacení

Majetkový prospěch získaný:

- 1) plněním bez právního důvodu,
- 2) plněním z neplatného právního úkonu,
- 3) plnění z právního důvodu, který odpadá,
- 4) majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.

Závazkový právní vztah

- právní vztah, ze kterého věřiteli vzniká právo na plnění (pohledávka) od dlužníka a dlužníkovi vzniká povinnost splnit závazek

Vznik závazků

- 1) ze smluv,
- 2) ze způsobené škody,
- 3) z bezdůvodného obohacení
- 4) z jiných skutečností uvedených v zákoně.

- Závazky vznikají zejména ze smluv občanským zákoníkem výslovně upravených; mohou však vznikat i z jiných smluv v zákoně neupravených (inominátní smlouvy) a ze smíšených smluv obsahujících prvky různých smluv.

Zvláštní ustanovení o prodeji zboží v obchodě

- Prodávající odpovídá kupujícímu za to, že prodávaná věc je při převzetí kupujícím ve shodě s kupní smlouvou, zejména, že je bez vad.
- Nestanoví-li tento zákon jinak, shodou s kupní smlouvou se dále rozumí, že prodávaná věc má jakost a užitné vlastnosti smlouvou požadované, prodávajícím, výrobcem nebo jeho zástupcem popisované, nebo na základě jimi prováděné reklamy očekávané, popřípadě jakost a užitné vlastnosti pro věc takového druhu obvyklé, že odpovídá požadavkům právních předpisů, je v tomu odpovídajícím množství, míře nebo hmotnosti a odpovídá účelu, který prodávající pro použití věci uvádí nebo pro který se věc obvykle používá. U potravin musí být vyznačeno datum minimální trvanlivosti, a jde-li o potraviny podléhající rychlé zkáze, datum použitelnosti. Připouští-li to povaha věci, má kupující právo, aby byla věc před ním překontrolována nebo aby její činnost mu byla předvedena.

- Je-li třeba, aby při užívání věci byla zachována zvláštní pravidla, zejména řídí-li se užívání návodem nebo je upraveno technickou normou, je prodávající povinen kupujícího s nimi seznámit, ledaže jde o pravidla obecně známá. Nesplní-li prodávající tuto povinnost, je povinen nahradit kupujícímu škodu z toho vzniklou.
- Věci, které mají vady, jež nebrání, aby mohlo být věci užíváno k určenému účelu, musí být prodávány jen za nižší ceny, než je obvyklá cena bezvadné věci; kupujícího je třeba upozornit, že věc má vadu a o jakou vadu jde, není-li to zřejmé již z povahy prodeje.

Záruka

- Nejde-li o věci, které se rychle kazí nebo o věci použité, odpovídá prodávající za vady, které se projeví jako rozpor s kupní smlouvou po převzetí věci v záruční době (záruka).
- Na žádost kupujícího je prodávající povinen poskytnout záruku písemnou formou (záruční list). Záruční list musí obsahovat jméno a příjmení, název nebo obchodní firmu prodávajícího, jeho identifikační číslo, sídlo, jde-li o právnickou osobu, nebo bydliště, jde-li o fyzickou osobu. Umožňuje-li to povaha věci, postačuje namísto záručního listu vydat kupujícímu doklad o zakoupení věci obsahující uvedené údaje.
-
- Pokud je to s ohledem na poskytovanou záruku potřebné, prodávající v záručním listě srozumitelným způsobem vysvětlí obsah poskytované záruky, uvede její rozsah, podmínky, dobu platnosti a způsob, jakým je možno uplatnit nároky z ní plynoucí. V záručním listu prodávající zároveň uvede, že poskytnutím záruky nejsou dotčena práva kupujícího, která se ke koupi věci váží podle zvláštních právních předpisů. Nesplněním povinností týkajících se vydání záručního listu není platnost záruky dotčena.

Záruka

- Jde-li o vadu, kterou lze odstranit, má kupující právo, aby byla bezplatně, včas a řádně odstraněna, a prodávající je povinen vadu bez zbytečného odkladu odstranit. Není-li to vzhledem k povaze vady neúměrné, může kupující požadovat výměnu věci, nebo týká-li se vada jen součásti věci, výměnu součásti. Není-li takový postup možný, může kupující žádat přiměřenou slevu z ceny věci nebo od smlouvy odstoupit.
-
- Jde-li o vadu, kterou nelze odstranit a která brání tomu, aby věc mohla být řádně užívána jako věc bez vady, má kupující právo na výměnu věci nebo má právo od smlouvy odstoupit. Táž práva přísluší kupujícímu, jde-li sice o vady odstranitelné, jestliže však kupující nemůže pro opětovné vyskytnutí vady po opravě nebo pro větší počet vad věc řádně užívat.
-
- Jde-li o jiné vady neodstranitelné a nepožaduje-li výměnu věci, má kupující právo na přiměřenou slevu z ceny věci nebo může od smlouvy odstoupit.

Pracovní právo

- základním právním předpisem je zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, v platném znění

Účastníci pracovněprávních vztahů

- *Zaměstnavatelé* - právnické osoby nebo fyzické osoby, které zaměstnávají fyzické osoby v pracovněprávních vztazích, a pokud to stanoví zákon, též v obdobných pracovních vztazích
- *Zaměstnanci* - způsobilost k právním úkonům v pracovněprávních vztazích vzniká zpravidla dosažením 15 let věku

Vznik pracovního poměru

- 1) Smlouvou
- 2) Volbou
- 3) Jmenováním

Náležitosti pracovní smlouvy

- 1) Druh práce, na kterou je zaměstnanec přijímán
- 2) Místo výkonu práce (obec a organizační jednotka nebo jinak určené místo)
- 3) Den nástupu do práce
  - povinná je písemná forma

Trvání pracovního poměru

- Na dobu určitou
  - › nelze sjednat s absolventy, mladistvými, stanoví-li to kolektivní smlouva, ZPS a ZPS-TZP
- Na dobu neurčitou

Změny pracovního poměru

- » Změna sjednaných pracovních podmínek
- » Převedení na jinou práci
- » Pracovní cesta
- » Přeložení

Skončení pracovního poměru

1. Dohodou
2. Výpovědí
3. Okamžitým zrušením
4. Zrušením ve zkušební době
5. Uplynutím sjednané doby
6. Rozhodnutím o odnětí povolení k pobytu (u cizinců)
7. Nabytím právní moci rozsudku o vyhoštění (u cizinců)
8. Smrtí zaměstnance

Výpověď

- *Ze strany zaměstnance* - z jakéhokoliv důvodu i bez uvedení důvodu
- *Ze strany zaměstnavatele* - výlučně z některého z důvodů uvedených v § 46 odst. 1) zákoníku práce

Pracovní doba

- nejvýše 43 hodin týdně; zaměstnanci mladší 16 let nejvýše 33 hodin týdně
- o rozvržení týdenní pracovní doby rozhoduje zaměstnavatel po projednání s příslušným odborovým orgánem
- začátek a konec pracovní doby a rozvrh pracovních směn stanoví zaměstnavatel po projednání s příslušným odborovým orgánem

Dovolená na zotavenou

- 1) Dovolená za kalendářní rok nebo její poměrná část
- 2) Dovolená za odpracované dny
- 3) Dodatková dovolená
- 4) Zvláštní dodatková dovolená
- 5) Další dovolená

Mzda

- Mzdou se rozumí tarifní mzda (základní mzda, mzdový tarif), mzdové příplatky a ostatní mzdové složky stanovené v mzdových předpisech, popřípadě v kolektivních smlouvách.
- Forma mzdy -
  - 1) úkolová
  - 2) podílová
  - 3) časová

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

- Zaměstnavatelé jsou povinni zajišťovat plnění svých úkolů především zaměstnanci v pracovním poměru. Jen výjimečně mohou k plnění svých úkolů nebo k zabezpečení svých potřeb uzavírat s fyzickými osobami také dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, jestliže jde o práci, jejíž pravidelný výkon nemůže zaměstnavatel zabezpečit v rámci předem stanoveného rozvržení pracovní doby a rozvrhu pracovních směn tak, aby její řízení, sledování jejího provádění a kontrola dodržování pracovní doby byly účelné a hospodárné nebo jejíž výkon v pracovním poměru by byl z hlediska zájmů společnosti pro zaměstnavatele neúčelný nebo nehospodárný z jiných důvodů.

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

1. Dohoda o provedení práce
2. Dohoda o pracovní činnosti

Seznámení s předpisy

- Při nástupu do práce musí být zaměstnanec řádně seznámen s pracovním řádem platným u zaměstnavatele a s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jež musí při své práci dodržovat. Musí být také řádně seznámen s kolektivní smlouvou a s vnitřními předpisy.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - povinnosti zaměstnavatele

- » vyhledávat, posuzovat a hodnotit rizika
- » používat bezpečné stroje a zařízení
- » nepřipustit zaměstnance k práci, která neodpovídá jeho schopnostem
- » seznamovat zaměstnance s předpisy, ověřovat jejich znalosti, vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování
- » zjišťovat a odstraňovat příčiny pracovních úrazů

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - povinnosti zaměstnavatele

- » nevyžadovat takovou činnost, která ohrožuje život nebo zdraví
- » nepoužívat nevhodný způsob odměňování
- » organizovat prověrky BOZP nejméně jednou ročně
- » provádět potřebné kontroly a revize
- » speciální úpravy pro osoby se ZPS
- » poskytovat ochranné pracovní prostředky

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - povinnosti zaměstnanců

- » dodržovat právní předpisy
- » používat ochranné pracovní prostředky
- » účastnit se školení a výcviku v zájmu BOZP
- » podrobit se předepsaným zkouškám a lékařským prohlídkám
- » nepožívat alkohol a jiné návykové látky
- » oznamovat nedostatky a závady

Odpovědnost zaměstnance za škodu

- » obecná odpovědnost
- » odpovědnost za nesplnění povinností k odvrácení škody
- » odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat
- » odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů

Odpovědnost zaměstnavatele za škodu

- » obecná odpovědnost
- » odpovědnost za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání
- » odpovědnost za škodu na odložených věcech
- » odpovědnost při odvracení škody

Ublížení na zdraví I

■ § 223 TZ

- *Kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví tím, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.*

Ublížení na zdraví II

■ § 224 TZ

- *Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.*
- *Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.*
- *Kdo z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt více osob proto, že hrubě porušil předpisy o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické předpisy, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.*

Účast na sebevraždě

- (1) Kdo jiného pohne k sebevraždě nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán, došlo-li alespoň k pokusu sebevraždy, odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.
-
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na osobě mladší než osmnáct let, na těhotné ženě nebo na osobě stížené duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vvinuté

- Euthanasie (Nizozemsko)
- Asistovaná sebevražda

Případ Pretty v. The United Kingdom

■ Okolnosti případu:

- The applicant (Mrs. Pretty) suffers from motor neurone disease
- Death usually occurs as a result of weakness of the breathing muscles, in association with weakness of the muscles controlling speaking and swallowing, leading to respiratory failure and pneumonia.
- No treatment can prevent the progression of the disease.
- The final stages of the disease are exceedingly distressing and undignified.
- Physical incapacity of the applicant is now such that she can no longer, without help, take her own life. With the support of her family, she wishes to enlist the help of her husband to that end.

Případ Pretty v. The United Kingdom

- **Názor „House of Lords“ s odkazem na věc R (A Minor) (Wardship: Medical Treatment) /1991/ Fam 33**
  - *At the other end of the age spectrum, the use of drugs to reduce pain will often be fully justified, notwithstanding that this will hasten the moment of death. What can never be justified is the use of drugs or surgical procedures with the primary purpose of doing so.*

Stanovisko pracovní skupiny ČLK k euthanasii (24.4.2001)

- S úctou k životu a při poznání smrti jako neodvratného ukončení života, respektujeme etický kodex ČLK, podle kterého lékař nemá prodlužovat utrpení nemocného s nevléčitelnou chorobou, avšak euthanasie i asistovaná sebevražda jsou nepřijatelné.
- Euthanasie i asistovaná sebevražda jsou projevem selhání. Dnes lze zajistit takovou péči v léčení bolesti a ostatních fyzických symptomů, psychického, sociálního a duchovního utrpení tak, aby k žádosti o usmrcení nemuselo docházet.
- Naše společnost objektivně disponuje dostatečnými finančními prostředky, znalostmi, dovednostmi, léky i přístrojovým vybavením, aby nemocným, u kterých kurativní léčba vyčerpala všechny dostupné možnosti, byla poskytnuta odpovídající léčba paliativní. Tento přístup je nemocnému schopen zajistit nejlepší možnou kvalitu zbytku života včetně doprovázení k důstojné smrti bez bolesti, fyzického, psychického, sociálního a duchovního utrpení.
- Pro rozhodnutí o poskytování nejvyšší etické služby nevléčitelně nemocnému a umírajícímu, musí být lékařům nápomocná celá společnost, právo, ekonomická i zákonodárná systémová opatření.
- Civilizovaný stát musí chránit život a nelegalizovat jeho likvidaci.

Případ Pretty v. The United Kingdom

- „Case law“ v UK:
  - “First it is established that the principle of self-determination requires that respect must be given to the wishes of the patient, so that if an adult patient of sound mind refuses, however unreasonably, to consent to treatment or care by which his life would or might be prolonged, the doctors responsible for his care must give effect to his wishes, even though they do not consider it to be in his best interests to do so... To this extent, the principle of the sanctity of human life must yield to the principle of self-determination...” Lord Goff in Airedale NHS Trust v. Bland [1993] AC 789, at p. 864.

Případ Pretty v. The United Kingdom

- Zpráva „House of Lords Select Committee on Medical Ethics“ (1994)
  - „Our thinking must also be coloured by the wish of every individual for a peaceful and easy death, without prolonged suffering, and by a reluctance to contemplate the possibility of severe dementia or dependence. We gave much thought too to Professor Dworkin’s opinion that, for those without religious belief, the individual is best able to decide what manner of death is fitting to the life that has been lived.“

Případ Pretty v. The United Kingdom

- Odkaz na „Recommendation 1418 (1999) (článek 9)“:
  - ii. recognising that a terminally ill or dying person's wish to die never constitutes any legal claim to die at the hand of another person;
  - iii. recognising that a terminally ill or dying person's wish to die cannot of itself constitute a legal justification to carry out actions intended to bring about death.

Případ Pretty v. The United Kingdom

- Tvrzeň rozpor s článkem 2 odst. 1 Úmluvy, který zní:
- „Právo každého na život je chráněno zákonem. Nikdo nesmí být úmyslně zbaven života kromě výkonu soudem uloženého trestu následujícího po uznání viny za spáchání trestného činu, pro který zákon ukládá tento trest.“ (pozn. Čl. 1 Protokolu č. 6 byl trest smrti zrušen)

Případ Pretty v. The United Kingdom

- **Názor soudu k tvrzenému porušení článku 2 Úmluvy:**

„The Court is not persuaded that “the right to life” guaranteed in Article 2 can be interpreted as involving a negative aspect...Article 2 cannot, without a distortion of language, be interpreted as conferring the diametrically opposite right, namely a right to die; nor can it create a right to self-determination in the sense of conferring on an individual the entitlement to choose death rather than life.... The Court accordingly finds that no right to die, whether at the hands of a third person or with the assistance of a public authority, can be derived from Article 2 of the Convention.“

Padělání a vystavování nepravdivých lékařských zpráv, posudků a nálezů

- (1) Kdo padělá lékařskou zprávu, posudek nebo nález anebo podstatně změní jejich obsah v úmyslu užít je v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné správy, v trestním nebo občanském soudním řízení, nebo kdo užije v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné správy, v trestním nebo občanském soudním řízení takové zprávy, posudku nebo nálezu jako pravého, bude potrestán trestem odnětí svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.
-
- (2) Stejně bude potrestán, kdo jako lékař nebo jiná způsobilá zdravotnická osoba vystaví nepravdivou nebo hrubě zkreslenou lékařskou zprávu, posudek nebo nález nebo v nich zamlčí podstatné skutečnosti o zdravotním stavu svém nebo jiného, aby je bylo užito v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné správy, v trestním nebo občanském soudním řízení, nebo kdo užije takové lékařské zprávy, posudku nebo nálezu v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné správy, v trestním nebo občanském soudním řízení.
-
- (3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,
  - a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 sobě nebo jinému značný prospěch, nebo
  - b) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

Neoprávněné nakládání s osobními údaji

- (1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné správy, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.
- (2) Stejně bude potrestán, kdo osobní údaje o jiném získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, byť i z nedbalosti, sdělí nebo zpřístupní, a tím poruší právním předpisem stanovenou povinnost mlčenlivosti.
- (3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,
  - a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se údaj týká,
  - b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
  - c) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 porušením povinností vyplývajících z jeho povolání, zaměstnání nebo funkce.